

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE
POLITEHNICA BUCUREȘTI
CENTRUL UNIVERSITAR PITEȘTI
FACULTATEA DE TEOLOGIE, LITERE, ISTORIE ȘI ARTE
ȘCOALA DOCTORALĂ *FILOLOGIE*

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT
LE RÉINVESTISSEMENT DES MYTHES DANS LE
THÉÂTRE GIRALDUCIEN: L'APPROCHE DU MYTHE
POLITIQUE

Conducător de doctorat:

Student-doctorand:

Prof. Univ. Dr. Habil. Diana-Adriana Lefter Maria-Alexandra Iliescu(Spânu)

PITEȘTI

2024

Obiectivele tezei

Scriitorul și dramaturgul Jean Giraudoux s-a născut pe 29 octombrie 1882 la Bellac, dar a crescut la Châteauroux. După ce a promovat Bacalaureatul, și-a continuat studiile la École Normale Supérieure. Dramaturgul a avut o viață publică bogată datorită carierei sale politice și literare. A avut diferite funcții în domeniul politic, dar mai ales în domeniul militar, ca viceconsul sau în serviciile Ministerului Afacerilor Externe.

Responsabilitățile vieții publice nu l-au împiedicat să scrie. De-a lungul acestei perioade, Giraudoux a continuat să publice diverse romane precum *L'adieu à la guerre* în 1919, *Suzanne et le Pacifique* în 1921, *Siegfried et le Limousin* în 1922 sau *La France sentimentale* în 1932. La fel, în 1941 a început două scrieri inspirate de înfrângere. Acestea sunt: Armistițiul la Bordeaux în 1945 și *Sans pouvoirs* în 1964 care va fi publicat postum.

Dramaturgul a încercat să rescrie anumite mituri pentru a evidenția problemele societății sau puterea politică și economică a vremii sale. Datorită pregătirii sale profesionale și a faptului că a activat ca om politic toată viața, putem observa în lucrările sale amprenta politică lăsată de-a lungul timpului asupra gândirii dramaturgului.

Viziunea sa tragică despre omul care se luptă împotriva destinului său, dezvoltată în aproape toate piesele giralduciene, a fost ceva nou pentru publicul său. Personajele sale principale au scos în evidență un intelectual liber, fără constrângeri, un luptător pentru libertate, demnitate, iubire, pace și dreptate. Și-a transmis bunele maniere personajelor sale, a creat un personaj care îi împărtășește principiile, valorile, opiniile sale politice, un personaj capabil să lupte pentru o cauză nobilă, aceea de a apăra pacea, integritatea națională și umană.

Sunt câteva influențe pe care autorul le păstrează în dramaturgia sa: greacă, romană, biblică, germană. Întâlnim piese foarte importante inspirate din aceste perioade: *Amphytrion 38*, *Războiul troian nu va avea loc*, *Electra*, *Judith*, *Sodoma și Gomora* sau *Ondine*, piese în care mitul face legătura între mitul grec, roman sau cel al istoriei biblice, și epoca în care a trăit scriitorul, o epocă intensă din punct de vedere istoric, politic, social și chiar psihologic, străbătută de existența celor două războaie mondiale și de consecințele sfârșitului lor.

În dramaturgia giralduciană există o influență mitică asupra căreia am făcut o abordare destul de nouă: mitul politic sau mai ales, influența temelor politice în teatrul giralducian. Cariera sa

politică i-a influențat foarte mult caracterul, destinul, mentalitatea și scrisul. Personajele sale au opinii politice care le conduc bătăliile interne și externe și care au o putere invizibilă asupra destinelor lor.

Putem observa cu ușurință că dramaturgul își cunoaște foarte bine personajele, poate de aceea a avut un succes răsunător când piesele sale au început să fie puse în scenă de Jovet. Piese precum *Războiul troian nu se vor desfășura*, *Electra* și *Amphitryon 38* au adus o mare noutate, apropiată de poezie și filozofie, spectatorul a devenit martorul unui nou tip de artă, al unui nou teatru la care nu va avea nicio dificultate să se adapteze. A devenit martorul timpului său, al realității sale al cărei mărturisitor este prin intermediul personajelor sale.

Față de romanul giralducian, teatrul său, implementat ulterior, subliniază într-un mod simplu și eficient teme deja familiare autorului. Aceeași temă o găsim acolo, dar de data aceasta, Giraudoux se preface că acceptă convenții cărora trebuie să se supună. În 1928, sfătuit de Jovet, scriitorul Giraudoux a devenit dramaturgul Giraudoux. O nouă etapă în cariera sa literară începuse. Limbajul dramaturgului în teatrul său a impresionat criticii pentru că a reinventat limbajul teatral, astfel încât a folosit un limbaj considerat poetic.

Am propus o abordare valabilă a operei sale, în special a mitului politic. Roland Barthes observa despre influența acestui mit în teatrul giralducian: „il est certain que la mythologie participe à un faire du monde. Le dévoilement qu'elle opère est donc un acte politique : fondée sur une idée responsable du langage, elle en postule par là même la liberté. Il est sûr qu'en ce sens, la mythologie est un accord au monde, non tel qu'il est, mais tel qu'il veut se faire.” Am luat această afirmație drept cea mai simplă definiție a ceea ce se numește conceptul de mit politic.

Giraudoux, având la baza pregătirii sale un rol politic, transmite cele mai importante valori din acest punct de vedere: pacea, respectul, dragostea, etica, posibilitatea de a face parte dintr-o societate deschisă și unită în principii, valori, morală. Conduita și mentalitatea personajelor sale se bazează vizibil în politică, sunt purtate pe scene care simbolizează marea scenă a Statului.

Dacă mitul este, în general, un ansamblu de credințe, povești, legende culese de un popor sub formă de mitologie, cu scopul de a-l păstra în timp pentru a-l transmite generațiilor viitoare, fiind un simbol al civilizației și culturii o națiune, atunci mitul politic poate fi un ansamblu de concepții și credințe, de ideologii politice. Mitul politic este prezent în dramaturgie sub forma unor teme politice, aparținând diferitelor partide sau adunări politice specifice unei anumite perioade. Credem că pentru Giraudoux, mitul politic sau mitul care conține teme cu influență politică este principalul instrument

de transmitere a propriilor valori politice, dar și a propriilor sale speranțe pentru viitorul societății în care dramaturgul a trăit și s-a format ca om politic. și scriitor.

Giraudoux a creat prin acest tip de mit o nouă formă de teatru care a impresionat atunci, dar care este încă subiect de discuție și analiză pentru criticii de astăzi. Autorul a adus prin mituri temele arzătoare ale timpului său: pacifismul, critica iraționalității politice, responsabilitatea politică și morală în piesa Războiul troian nu va avea loc, justiția și legitimitatea puterea, revolta împotriva opresiunii, colectivitatea și sacrificiul personal pentru binele comun în piesa *Electra*, abuzul de putere, minciuna și adevărul în politică, rolul liderilor în piesa *Amphitryon 38*, libertatea în relație cu societatea și nedreptatea sistemelor sociale în piesa *Ondine*, corupția morală și politică, critica a puterii autoritare, denunțarea ipocriziei sociale și a decadentei în piesa *Sodoma și Gomora*. Într-adevăr, putem observa că dramaturgul a fost capabil să folosească miturile ca metafore politice pentru a aborda întrebările majore care i-au influențat timpul.

Chiar dacă alte tipuri de mituri sunt adiacente în dramaturgia lui Giraudoux, acest mit este esențial în piesele dramaturgului deoarece exprimă cel mai bine ceea ce Giraudoux a vrut să transmită. Giraudoux a reușit să modernizeze miturile prin profunzime simbolică, dar și prin evidențierea problemelor actuale din societatea sa prin personaje și povești ancorate în Antichitate. Întâlnim și alte mituri importante în dramaturgia sa: mitul războiului troian care arată iminența unui conflict între greci și troieni după răpirea Elenei de către Paris, mitul răzbunării Atridelor, cu *Electra*, *Oreste*. și *Clitemnestra*, mitul lui *Amphitryon* care a fost deja adaptat de dramaturgi precum *Plautus*, *Molière* și *Kleist*, mitul biblic al distrugerii celor două orașe, *Sodoma și Gomora*, simbol al pedepsei divine aplicate din cauza corupției morale și a păcatelor lor. locuitori, mitul nimfei apei care se îndrăgostește de un om, poveste care a fost adaptată în romantism de *Friedrich de la Motte Fouqué*, dar care a fost rescrisă de Giraudoux în piesa *Ondine* unde dramaturgul povestește dragostea imposibilă dintre *Ondine*, o creatură supranaturală și *Hans*, un cavaler uman. Dramaturgia giralduciană este foarte vastă, dar credem că punctul comun al temelor abordate de autor este contextul socio-politic pe care îl întâlnim în aproape toate piesele sale.

Rescrierile dramaturgului nu sunt doar simple transpuneri ale povestirilor mitologice, ci putem afirma că sunt opere autonome care pun la îndoială marile întrebări ale timpului său. De exemplu, subiecte precum războiul, dreptatea, libertatea, dragostea și destinul care oferă dramaturgului posibilitatea de a portretiza oameni celebri și povești la fel de celebre. Fără îndoială,

opera lui Giraudoux reprezintă un nucleu în ceea ce privește existența mitului politic în teatrul francez.

Critica literară a fost împărțită, dar aceasta nu reprezintă un obstacol în calea realizării studiului nostru, deoarece este clar că scena teatrului din secolul al XX-lea a fost primitoare pentru Giraudoux și acest aspect a fost cel mai important în analiza noastră.

Giraudoux a creat prin teatrul său o conștiință universală în care a situat un mod particular de gândire, de viziune, de manifestare a mitului politic. Ni se pare normal ca subiectele abordate de autor să fie de natură sensibilă și să necesite o împărțire a opiniei publice deoarece contextul este discutabil, politica nefiind niciodată un subiect văzut unitar de public. Acesta este probabil cel mai discutat și mai interpretabil subiect dintre toate. Dar seriozitatea cu care Giraudoux tratează temele politice implică și umor, ironie și subiectivitate. Și poezia limbajului, profunzimea filozofiei, gravitatea adevărului.

Majoritatea lucrărilor sale sunt marcate de reflecții asupra războiului deoarece autorul ține cont de experiența sa personală din Primul Război Mondial atunci când scrie. Giraudoux are o viziune sceptică și deziluzionată asupra politicii internaționale, cu un profund pesimism cu privire la capacitatea umană de a evita conflictul. Prin piesele sale, el caută să aducă pace și echilibru.

Structura tezei

Studiul nostru se numește *Reinvestirea miturilor în teatrul giralducian*: abordarea mitului politic și cuprinde trei capitole. Tema principală este influența și reinvestirea mitului politic în teatrul giralducian. Pentru realizarea acestui studiu am luat ca repere piese: *Războiul troian nu va avea loc*, *Judith*, *Amphitryon 38*, *Ondine*, *Electra*, *Sodoma și Gomora*. Am ales aceste piese doar pentru că corespund tematicii alese, atât în ceea ce privește poveștile care evidențiază miturile studiate, cât și personajele și contextul prezentat de autor care corespund și miturilor. Pentru a crea documentația, am folosit diferite surse. Ediția completă de teatru de Jean Giraudoux, Modern Classics, ediția Bernard Grasset pentru *Războiul troian nu va avea loc*, ediția Hatier pentru *Électre*, ediția Editorial Castillo pentru *Ondine*, ediția originală pentru *Sodoma și Gomora*, ediția originală pentru *Judith*, ediția Originală pentru *Amphitryon 3*, acestea sunt sursele de care am ținut cont pentru piesele studiate.

Capitolul I

Primul capitol, intitulat *Apariția mitului în teatrul francez al secolului XX*, analizează caracteristicile teatrului secolului XX, apariția mitului în teatrul francez al secolului XX și abordarea mitului în teatrul secolului XX.

Pentru a realiza o analiză a apariției mitului în teatrul francez al secolului XX, este necesar să se țină seama de toți factorii care au influențat perioada menționată. Unul dintre acești factori este contextul socio-politic care a fost foarte important pentru că a inspirat scriitorii și dramaturgii din acea perioadă și acest context se regăsea în piesele lor.

În primul rând, în Franța, în ceea ce privește sistemul de guvernare, știm că a existat Republica a III-a în perioada 1870-1940, apoi Republica a IV-a în perioada 1946-1958 și după aceea, în 1958 a început perioada Republicii a V-a. Cele două războaie mondiale au avut consecințe în toate domeniile vieții sociale, oamenii au fost nevoiți să lupte împotriva decăderii populației, împotriva unei economii incapabile să se redreseze singură și rapid, dar și împotriva distrugerii orașelor de reconstruit. În plus, contextul socio-politic s-a schimbat și totuși mentalitatea oamenilor a început să se transforme pentru că s-au găsit într-o nouă situație de adaptabilitate.

Abordarea mitului în teatrul secolului XX are unele caracteristici deosebite, datorită modului în care teatrul a fost înțeles de public și de critici, dar și de dramaturgi. O astfel de caracteristică este diversitatea perspectivelor și tehnicilor, permițând dramaturgilor să revizuiască și să reinterpreteze poveștile mitologice în moduri inovatoare. Această reapropriere a servit adesea să pună la îndoială valorile sociale, politice și psihologice ale timpului lor.

Mitul a jucat un rol central în teatrul secolului al XX-lea, servind adesea drept cadru pentru explorarea temelor universale și a întrebărilor existențiale. Interpretarea mitului în acest context este caracterizată de câteva tendințe cheie: actualizarea și transpunerea, deconstrucția și subversia, simbolismul și suprarealismul, structura naratologică a mitului și, în sfârșit, rescrierea feministă și postcolonială.

Sunt câțiva dramaturgi importanți care au marcat această perioadă: Jean Cocteau cu *Antigone*, Charles Foix cu *Prometheus*, André Suarès cu *Polyxène*, Jean Cocteau cu *Orphée*, Paul Claudel cu *Protée*, Jean Cocteau cu *Oedipe-roi*, Jean Giraudoux cu *Amphytrion 38*, André Gide cu piesele *Oedip și Persefona*, Jean Cocteau cu *Mașina infernală*, Jean Giraudoux cu *Războiul troian nu va*

avea loc și *Electra*, André de Richaud cu *Hecuba*, Henri Ghéon cu *Oedip sau Amurgul zeilor*, Jean Anouilh cu *Eurydice*, Louis Bayle cu *Prometeu*, Jean-Paul Sartre cu *Muștele*, Georges Neveux cu *Călătoria lui Tezeu*, Jean Anouilh cu piesele *Antigone și Médée*. Au creat adevărate opere de artă care au inspirat mai târziu alți autori de teatru.

Problemele cu care s-a confruntat Franța în secolul al XX-lea au fost legate de cele două războaie mondiale și mai ales de regimul de la Vichy. Sentimentele cu care se luptă oamenii sunt deziluzia, frica, anxietatea, incertitudinea, criza existențială. De aici am putea ajunge la concluzia că existențialismul influențează cel mai mult întreaga perioadă.

Asistăm la o rescriere a mitului al cărui rol nu este doar acela de a încuraja contemplația filosofică, ci de a deveni un instrument de transmitere a anumitor mesaje politice, ținând cont de situația socio-politică a Franței la acea vreme.

Capitolul II

În al doilea capitol intitulat *Definiții, concepte și metode de investigare a mitului*, prezentăm definiția și tipurile de mituri, conceptele operaționale: simbol, temă, motiv care vor apărea pe parcursul lucrării și asupra metodelor de investigare: mitanaliza și mitocritica care vom folosi pentru a trata subiectul ales. Există câteva studii importante în care am găsit aceste concepte operaționale precum: Teoria mitocritică și călătoria de Pierre Brunel, Structuri antropologice ale imaginației de Gilbert Durand, *Figuri și chipuri mitice ale operei. De la mitocritică la mitanaliza* de Gilbert Durand, *Cartea mitologiei* de Melgar, *Mituri și mitologii în literatura franceză* de Pierre Albouy, *Mituri și legende ale regiunilor noastre* de Jean-François Miniac. Vom folosi acești termeni în acceptarea lor.

Considerate povești străvechi care posedă bogăție simbolică și universalitate, miturile au făcut posibilă abordarea problemelor sociale, politice și filozofice contemporane, a unei game largi de subiecte de interes pentru public.

Ele au fost adesea folosite pentru a explora teme precum identitatea, apartenența și marginalizarea. De exemplu, *Antigone* de Jean Anouilh revede mitul grecesc pentru a aborda problemele de supunere, rezistență și identitate individuală în fața autorității.

Piese care se bazează pe mituri au avut puterea de a critica nedreptățile sociale. De exemplu, *Les Troyennes* al lui Euripide, revăzut de Jean-Paul Sartre, evidențiază suferința femeilor și copiilor în conflictele armate, rezonând cu preocupările moderne cu privire la victimele civile ale războiului.

În acest fel, trebuie spus că miturile au explorat mult despre dinamica puterii, corupție și tiranie. Oedip Rex al lui Sofocle și diversele sale adaptări moderne explorează consecințele căutării puterii și greșelile tragice ale liderilor, evidențiind teme de responsabilitate politică și orbirea puterii. Mitul lui Prometeu, de exemplu, simbolizează rebeliunea împotriva autorității opresive și căutarea libertății.

În secolul al XX-lea, miturile au fost influențate de diferite curente intelectuale și teoretice, dar rolul lor ca povești simbolice sau povești colective care pot explica aspecte fundamentale ale experienței și culturii umane a rămas același. Un curent important este reprezentat de teoriile structuraliste, în special cele ale lui Claude Lévi-Strauss care a propus o clasificare a miturilor pe baza structurii lor. Potrivit teoriei Lévi-Strauss, miturile împărtășesc structuri universale subiacente care reflectă opozițiile binare și reprezintă expresii ale modului în care societățile își structurează înțelegerea lumii. Teoriile structuraliste au avut implicații politice prin structurile lor de gândire subiacente care influențează practicile sociale și politice. De exemplu, miturile pot consolida ierarhiile sociale sau ideologiile politice deoarece demonstrează și pot legitima structurile de putere existente. Sociologii și antropologii au studiat miturile plasându-le în contextul lor social și cultural. Cercetători precum Emile Durkheim au analizat miturile ca mecanisme de consolidare a coeziunii sociale și a solidarității în cadrul grupurilor. Teoriile sociologice au arătat cum miturile pot fi folosite pentru a menține ordinea socială și a promova anumite valori politice. De exemplu, miturile naționale care joacă un rol crucial în construirea identității colective și în legitimarea instituțiilor politice. Există cercetători care au studiat modul în care miturile sunt folosite direct în contexte politice și sunt exploatate de mișcările politice pentru a mobiliza sprijin, a crea identități colective și a justifica politici. Miturile politice legate de națiune, ideologie sau revoluție pot fi folosite pentru a consolida proiecte politice sau pentru a critica regimurile. Miturile pot juca astfel un rol cheie în formarea opiniilor publice și în manipularea maselor.

Am analizat miturile greco-romane, miturile biblice și miturile germanice din punctul de vedere al componentei lor politice.

Mitul politic poate fi definit ca o narațiune simbolică și colectivă care structurează percepțiile, atitudinile și comportamentele oamenilor care formează o comunitate politică. Nu se bazează neapărat pe fapte și credințe comune care conferă legitimitate instituțiilor și figurilor politice.

Acest tip de mit joacă un rol crucial în formarea identității colective și în coeziunea socială, oferind explicații și justificări pentru ordinea politică stabilită, dar este important și pentru modul în care actorii politici iau deciziile care vor schimba istoria.

Printre caracteristicile mitului politic, regăsim: funcția sa simbolică, funcția sa narativă, funcția sa de legitimare a puterii, apoi funcția sa temporală și atemporală, funcția sa de coeziune socială, funcția sa de reziliență și adaptabilitate și, în final, funcția sa de instrumentalizare. Fiecare dintre aceste funcții are un rol bine definit în crearea mitului politic și implementarea lui într-o creație literară.

Funcția simbolică se referă la simbolurile folosite de mitul politic pentru a transmite idei de origine politică și poate include personaje istorice, evenimente semnificative sau valori ideale. De fapt, funcția simbolică este în general specifică noțiunii de mit pentru că nu poate exista fără a se contura sub forma unui simbol.

Funcția narativă se referă la o poveste împărtășită de o comunitate care are o viziune comună asupra istoriei, identității și destinului și este adesea simplificată pentru a facilita aderarea și transmiterea între generații. Funcția de legitimare a puterii ține cont de autoritatea liderilor și structurilor de putere existente și prezintă puterea ca fiind de origine divină, naturală sau istorică, conferind astfel o legitimitate stabilă. Funcția temporală și atemporală se referă la evenimentele trecute pentru a trage lecții și modele pentru prezent și viitor și are rolul de a realiza o legătură între trecutul glorios sau eroic și aspirațiile viitorului. Funcția de coeziune socială oferă o viziune comună al cărei mit politic mobilizează cetățenii și întărește coeziunea socială în perioade de criză sau schimbare, oferind direcție și un sentiment de misiune colectivă. Funcția de reziliență și adaptabilitate arată rolul mitului politic de a se adapta la schimbările sociale, politice și economice și în acest fel poate fi reinterpretat și reformulat pentru a rămâne relevant în contexte noi, păstrându-și în același timp miezul simbolic. Funcția de instrumentalizare vizează liderii politici și elitele care folosesc mitul politic ca instrument de manipulare pentru a orienta opinia publică și a-și consolida puterea prin propagarea propagandei și suprimarea narațiunilor alternative capabile să convingă și să influențeze, chiar și să formeze opinii politice.

Folosind mitul politic ca instrument puternic pentru structurarea societăților, legitimarea puterilor și mobilizarea populațiilor, pe de o parte și, pe de altă parte, pentru a uni indivizii în jurul unei viziuni comune și a se adapta la schimbările din contextul politic și social, îi recunoaștem rezistență. În opinia noastră, este cel mai important mit din opera lui Giraldus deoarece autorul se inspiră din politica vremii sale pentru a-și crea poveștile și păstrează influența antichității pentru a-și descrie și crea personajele.

Conceptul de mit politic include, atât definiția mitului politic, cât și caracteristicile și referințele istorice ale acestuia. O referință importantă în studiul mitului politic este reprezentată de personajul cu puteri politice sau dotat cu caracteristici și aptitudini politice care apare în mitologie. Eroul mitului politic este o figură centrală și emblematică care întruchipează valorile, aspirațiile și idealurile unei comunități sau ale unei națiuni. Acest personaj mitologizat, bazat adesea pe o figură istorică reală sau pe un set de trăsături colective, este folosit pentru a legitima puterea, a inspira unitatea națională sau a motiva acțiunea colectivă.

Caracteristicile specifice sau mai des întâlnite la eroul mitului politic sunt următoarele: simbolismul, funcția de legitimare, povestea sacrificiului sau a triumfului, modelul identității colective, imunitatea la critică, capacitatea de unificare. Când vine vorba de simbolism, eroul mitului politic reprezintă mai mult decât o persoană; simbolizează calitățile idealizate ale națiunii sau grupului pe care îl întruchipează. Aceste calități pot include curajul, sacrificiul, înțelepciunea sau dreptatea. Pentru funcția de legitimare, ținem cont de faptul că eroul este adesea folosit pentru a justifica sau legitima un regim, o ideologie sau o mișcare politică.

Imaginea sa este mobilizată pentru a consolida legitimitatea unei cauze sau a unei autorități. De exemplu, figuri precum George Washington în Statele Unite sau Napoleon Bonaparte în Franța sunt adesea mitologizate pentru a legitima puterea națională. În ceea ce privește narațiunea sacrificiului sau a triumfului, eroii politici sunt adesea asociați cu narațiunile despre sacrificiu, lupta împotriva adversității sau triumful asupra forțelor răului. Aceste povești le întăresc statura eroică și le fac modele de urmat. În ceea ce privește modelul de identitate colectivă, eroul mitului politic servește drept model pentru identitatea colectivă. Ea întruchipează valorile la care ar trebui să aspire membrii unei comunități și oferă un punct de referință pentru ceea ce înseamnă a fi un bun cetățean sau patriot.

În ceea ce privește imunitatea la critică, se referă la faptul că în miturile politice, eroii care apar sunt adesea plasați deasupra criticii. Slăbiciunile sau eșecurile lor sunt fie ignorate, fie raționalizate ca parte a unei narațiuni mai ample care le subliniază măreția.

Capacitatea de unificare se referă la eroul politic care are capacitatea de a unifica o societate în jurul figurii sale. Este prezentat ca întruchiparea unității naționale sau a spiritului colectiv, transcendând diviziunile interne pentru a reuni oamenii în spatele unei cauze comune.

De-a lungul istoriei, eroii mitului politic pot fi, de asemenea, reevaluați sau demistificați, mai ales în contexte de schimbare politică sau socială. Figurile fost venerate pot fi reinterpretate în lumina noilor valori sau critici istorice, arătând astfel că miturile politice și eroii lor sunt supuși evoluției și contestării. Dar, cel mai important, eroul mitului politic este o figură crucială care servește la cristalizarea idealurilor colective, la legitimarea autorității și la mobilizarea maselor în jurul unei narațiuni comune.

La acea vreme, în Antichitate, eroul mitului politic a jucat un rol central prin întruchiparea idealurilor, valorilor și aspirațiilor orașului sau imperiului. Acești eroi sunt adesea figuri semi-divine sau umane care îndeplinesc isprăvi extraordinare, iar existența lor, fie ea reală sau mitologizată, servește la legitimarea puterii în loc, la unirea comunității și la transmiterea lecțiilor morale sau politice.

Apariția mitului politic în teatrul secolului XX este un fenomen marcat de reinterpretarea și reaproprierea poveștilor mitologice pentru a analiza, critica și comenta realitățile politice contemporane. Dramaturgii secolului al XX-lea au reinterpretat miturile antice pentru a le infuza cu probleme politice contemporane.

Poveștile mitologice grecești, romane sau biblice sunt revăzute pentru a reflecta tensiunile legate de ascensiunea dictaturilor, a războaielor sau chiar a luptei pentru drepturile individuale.

Capitolul III

În ultimul capitol *Mitul politic în piesele lui Giraudoux, imaginația și realitatea*, ne-am concentrat pe contextul teatral al imaginației giralduciene și, în final, pe reinvestirea miturilor în teatrul giralducian: abordarea mitului politic în piesele deja menționat.

Mitul politic pare a fi o poveste sau o idee împărtășită și transmisă în cadrul unei societăți, care servește la justificarea sau legitimarea unei anumite ordini politice, a unei ideologii sau a unei acțiuni colective.

Spre deosebire de un mit tradițional, care poate relata povești antice sau supranaturale, mitul cu teme politice are funcția de a structura percepția colectivă a puterii, autorității și realității sociale.

Amintiri din războiul din 1914-1918 au influențat dramaturgia lui Giraudoux. Din acest punct de vedere, autorul abordează teme politice mai mult decât alte teme.

Lucrările sale explorează tensiunile dintre putere, moralitate, dreptate și relațiile umane, integrând în același timp elemente mitologice și poetice. Există câteva teme politice abordate în piesele sale, pe care dramaturgul le subliniază mai des: critica militarismului și războiului, rezistența la opresiune și corupție, conflictul dintre natură și civilizație, putere și manipulare politică, justiție și etica la putere, utopia și rebeliune împotriva autoritate.

Tema criticii la adresa militarismului și a războiului o întâlnim mai ales în piesa Războiul troian nu va avea loc. Giraudoux folosește mitologia pentru a aborda pericolele războiului și escaladarea conflictelor. În Războiul troian nu se va întâmpla, el arată cum războiul devine inevitabil datorită manipulării faptelor, neînțelegerilor și intereselor politice, în ciuda eforturilor personajelor de a păstra pacea. Acest lucru reflecta îngrijorările la acea vreme cu privire la instabilitatea din Europa și tensiunile în creștere care ar duce la al Doilea Război Mondial.

Mesajul politic subliniază ideea că piesa denunță aparenta inevitabilitate a conflictelor armate și critică incapacitatea liderilor de a evita războiul, prin evidențierea mecanismelor politice și psihologice care duc la război.

Tema conflictului dintre natură și civilizație este prezentată mai ales în piesa Ondine care arată tensiunea dintre natura sălbatică, reprezentată de eroina omonimă, și civilizația umană, cu regulile, convențiile și instituțiile ei. Ondine, o creatură acvatică, simbolizează puritatea și autenticitatea naturii, în timp ce societatea umană este arătată ca fiind coruptă și ipocrită.

Ca mesaj politic, această piesă poate fi citită ca o critică a efectelor dezumanizante ale civilizației moderne, unde convențiile sociale și interesele materiale înăbușă adevărata natură umană și autenticitatea. Ondine întruchipează rebeliunea împotriva acestor constrângeri artificiale.

În ceea ce privește tema puterii și manipulării politice, o întâlnim mai ales în piesa Electre, unde Giraudoux revede mitul grecesc pentru a explora temele puterii, răzbnării și manipulării

politice. Piesa descrie un joc complex de strategii politice și trădări, în care personajele folosesc dreptatea ca pretext pentru a-și satisface ambițiile personale.

Ca mesaj politic, piesa evidențiază ideea cum poate fi coruptă puterea și cum pot fi manipulate idealurile justiției pentru a servi intereselor egoiste. Piesa este o reflecție asupra pericolelor politicii atunci când motivațiile personale prevalează asupra binelui comun.

Piesele lui Giraudoux sunt scrise cu conotații politice, deși mesajele sale sunt adesea exprimate alegoric sau poetic. Lucrările sale abordează teme precum critica războiului, rezistența la corupție, conflictul dintre natură și civilizație, manipularea politică, justiția și rebeliunea împotriva autorității. Giraudoux folosește adesea mituri și elemente fantastice pentru a explora problemele politice contemporane, oferind pieselor sale o acoperire universală.

Prin această teză, am abordat teme de valoare politică, ținând cont de prezența mitului în teatrul francez al secolului XX, din mai multe puncte de vedere, pentru a putea demonstra existența acestor teme în lucrarea lui Jean Giraudoux, mai ales, reinvestirea mitului politic în opera sa.

În mare măsură, am putut constata că am plecat de la analiza contextului teatral, am continuat cu analiza mitului și, în final, cu problema apariției mitului în piesele secolului XX. Am încercat să demonstrăm că mitul politic a existat dintotdeauna în teatrul francez, dar mai ales în secolul al XX-lea unde a fost considerat un motiv important pentru construirea unei povești, cu personaje străvechi.

De altfel, credem că mitul cu referințe politice este cel mai răspândit în dramaturgie pentru că, în general, dramaturgii creează o lume în care personajele fac deja parte dintr-o societate formată din punct de vedere politic.

Giraudoux a avut avantajul de a face parte din lumea politică și i-a fost mult mai ușor să creeze această lume, în special folosind mitul ca instrument. Piesele sale aveau ca element central acest așa-zis mit politic și ceea ce trebuia să facă dramaturgul era să reinvestească mitul politic în teatru ca formă de creație, de viziune, de trecut și viitor, dar toate acestea, raportând până în prezent în care a trăit Giraudoux.

În concluzie, credem că în opera lui Giraudoux se poate vorbi de prezența unui mit politic sau a unui mit care reflectă teme politice, ținând cont de poveste, de personaje, de replicile personajelor și de contextul sociopolitic în care autorul plasează. atât povestea cât și personajele ei. În urma efectuării acestui studiu, ne-am dat seama că o analiză relevantă a unui mit politic într-o

piesă nu se poate face fără a ține cont de aceste elemente cheie: povestea, personajele, replicile, contextul sociopolitic.

A fost foarte important să înțelegem părerile politice ale dramaturgului, felul în care se află în relație cu realitatea politică imediată pentru că, prin ochii scriitorului, personajele au văzut realitatea și prin cuvintele scriitorului, personajele și-au exprimat opinii politice. De asemenea, a fost important și necesar să se înțeleagă că personajele lui Giraudoux funcționează ca o oglindă a lui însuși și că scriitorul le folosește pentru a-și exprima propriile opinii politice, a-și transmite propriile valori, a crea un spațiu sigur pentru existența umană în care poate scăpa de realitate și de război.

Am subliniat ideea că mitul politic este reprezentat în piesele giralduciene prin câteva elemente importante: discursul politic, caracterul politic, temele politice, simbolurile politice. Am analizat aceste elemente în fiecare piesă pentru a arăta importanța lor în studiul nostru și pentru a demonstra că acestea împreună formează caracteristicile mitului politic.

Personajul giralducian este un personaj politic, prin natura sa, creat de autor după propriile convingeri, opinii politice, pregătire profesională.

Credem că am demonstrat că reinterpretarea mitului politic într-o piesă poate fi realizată prin mai multe metode, însăși metoda prin care Giraudoux a reinvestit mitul politic în opera sa teatrală făcându-se folosind metode diferite deoarece dramaturgul trebuia să se refere, fiecare. timp și în fiecare piesă, la particularitățile istoriei și mitului.

Reinvestirea mitului politic în piese giralduciene este în realitate o nouă abordare a acestui tip de mit apărut într-o epocă anterioară, dar purtată prin teatru, într-o societate contemporană.

Temele politice cel mai des întâlnite sunt: puterea și autoritatea, războiul și pacea, justiția și nedreptatea, manipularea și înșelăciunea, responsabilitatea și etica. Pentru fiecare dintre acestea, vom da exemple de părți. Întâlnim prima temă în piese: *Amphitryon 38*, *Electra*. A doua temă pe care o întâlnim în piesa Războiul troian nu va avea loc, a treia temă în următoarele piese: *Electra* și *Judith*. A patra temă o găsim în piese: *Amphitryon 38*, *Ondine*. Și ultima temă pe care o putem întâlni în piese: *Războiul troian nu va avea loc* și *Electra*. Tema puterii și autorității, în special abuzul de putere, este întâlnită în *Amphitryon 38*. În *Amphitryon 38*, personajul lui Jupiter reprezintă puterea absolută și arbitrară, capabilă să manipuleze muritorii pentru propriile sale scopuri.

Acest furt de identitate simbolizează abuzul de putere în care liderii își impun voința fără a lua în considerare consecințele pentru ceilalți. În *Amphitryon 38*, încercarea lui Amphitryon de a-și dovedi identitatea și legitimitatea reflectă provocările politice de recunoaștere și menținere a autorității legitime în fața manipulării și înșelăciunii. În *Electra*, dramaturgul explorează legitimitatea puterii regale și a dreptății, înfățișând lupta dintre Electra și Aegisthus pentru tronul lui Argos.

Tema războiului și păcii, în special ororile și inutilitatea războiului, este întâlnită în *Războiul troian nu se va întâmpla*, care este o meditație asupra cauzelor și consecințelor războiului. Giraudoux explorează absurditatea conflictului armat și eforturile disperate de a evita războiul iminent, dar el este întâlnit și în Siegfried, o piesă care examinează traumele Primului Război Mondial și eforturile de a reconcilia foștii inamici. În plus, în *Războiul troian nu se va întâmpla* găsim alte două subteme, adică pacifismul și diplomația. *Héctor și Andromaque* încearcă să prevină războiul, folosind două caracteristici particulare ale personajelor giralduciene, diplomația și compromisul, și ilustrând importanța negocierilor și a eforturilor pașnice de rezolvare a conflictelor.

Căutarea dreptății, care este o subtemă importantă în opera lui Giraudoux. În *Electra*, căutarea Electrei pentru dreptate pentru a răzbuna moartea tatălui ei evidențiază temele dreptății și legitimității la putere. Piesa explorează tensiunea dintre justiția personală și justiția socială. Personajul principal face tot posibilul să afle adevărul și să-i pedepsească pe vinovați. O altă poveste, cea a lui Judith și Holofernes, este o reflecție asupra dreptății divine și umane, precum și asupra sacrificiului pentru binele comun.

Tema manipulării și înșelăciunii este evidențiată, în primul rând, prin subtema propagandei și dezinformării. În *Amphitryon 38*, manipulările lui Jupiter și Mercur sunt metafore pentru propagandă și dezinformare în politică. Piesa ilustrează modul în care liderii pot manipula adevărul pentru propriile interese. În *Ondine*, întâlnim manipularea maselor, deoarece ducele și nobilii manipulează credințele populare pentru a-și menține puterea. Piesa explorează manipularea maselor de către elite pentru a-și păstra autoritatea.

Tema responsabilității și eticii are la fel de importante subteme în teatrul giralducian, responsabilitatea liderilor și etica în guvernare. În *Războiul troian nu va avea loc*, sunt examinate responsabilitățile liderilor în prevenirea conflictelor. Personajele se confruntă cu alegeri etice dificile, evidențiind responsabilitățile morale ale liderilor lor. În *Electra*, responsabilitatea conducătorilor

pentru dreptate și legitimitate este o temă centrală, Electra și Oreste luptându-se să restabilească ordinea dreaptă.

Luăm ca exemplu piesa Războiul Troian nu va avea loc pentru a arăta încă de la început tematica politică abordată de dramaturg. În piesa *Războiul troian nu se va întâmpla*, întâlnim sentimentul de frică din partea unui veteran care ar accepta chiar și ceea ce susținătorii războiului considerau a fi dezonoare pentru a evita ostilitățile într-un moment atât de dificil în care se petrece acțiunea. Dramaturgul caută soluții prin personajele sale pentru că este un apărător al păcii, dorește să rezolve problema relațiilor franco-germane pentru că la baza gândirii sale se află ideea că cauza unui conflict internațional se află în țara însăși și să punem capăt conflictului, trebuie să acționăm cu politețe, înțelegere cordială, fraternitate între oamenii țării, dar și față de străinii care vin din altă țară, în special țara inamică. Pentru a exemplifica acest gând că pacea este sinonimul fericirii, autorul poartă conversații frățești între Hector și Ulise în *Războiul troian nu va avea loc*, dar creează ideea cuplului perfect care poate avea o viață liniștită ca Andromaca. și Hector.

Apropierea fizică a cuplului Andromaque-Hector evidențiază dorința autorului de a reface o viață simplă și pașnică, în siguranță, după perioada de distrugere și suferință a războiului. Ideile cuplului perfect, al iubirii care este capabilă să salveze lumea, al fraternității, al unirii, al toleranței, credem că acestea sunt idei care arată predilecția pentru miturile antice, chiar dacă Actualele sunt mereu prezente în viețile personajelor.

Un alt criteriu pe care îl găsim specific teatrului giralducian este tehnica dramatică care se inspiră din mitologie. Astfel, temele războiului, păcii, dragostei și apartenența politică se bazează pe dialoguri și tehnici dramatice foarte convenționale precum gesturi, priviri și decoruri al căror scop este să facă piesa mai dramatică, mai credibilă, mai apropiată de perioada în care acțiunea se desfășoară. are loc. Astfel, jocul ușilor războiului, coborârile lui Iris, apariția Păcii, procesul de cântărire folosit în Războiul Troian nu vor avea loc, la momentul interviului dintre Ulise și Hector sau cele două partide belliciști și pacifiste. , între dragostea lui Andromaque și cea a Elenei din Siegfried, practic în timpul tuturor confruntărilor care au avut loc între personaje.

Dialogurile lor par să fie dezbătute și aproape niciodată nu sunt de acord între ei pe același subiect.

Practic, mitul politic se împletește cu alte mituri, cel al destinului, al iubirii, al creației. Giraudoux subliniază în opera sa condiția omului în lumea din jurul său și neputința sa în fața forțelor extraumane împotriva cărora luptă.

Mitul politic în teatrul lui Giraudoux apare sub forma unor teme politice, personaje politice, simboluri politice și discurs politic